

Sako Vandermeer

Op een kaal stuk grond begonnen Sako en Wiekie Vandermeer hun eigen melkveebedrijf in de Verenigde Staten. Na hun vertrek uit Nederland werkten ze eerst negen jaar in Oregon om startkapitaal te vergaren. Inmiddels hebben ze 850 stuks melkkoeien.

Verenigde Staten

Aantal koeien:	850
Totale melkproductie:	8,6 miljoen kg
Hoeveelheid land:	240 hectare
Productie per koe:	10.000 4,00 3,20

Keus voor duurdere tentstal vanwege
hoeveelheid licht en frisse lucht

Van kaal erf naar 850 koeien

De Nederlanders Sako en Wiekie Vandermeer vertrokken bijna twintig jaar geleden naar de VS om melkveehouders te worden. Na een periode in loondienst konden ze hun eigen bedrijf starten en nu melken ze 850 koeien in de staat Zuid-Dakota.

tekst **Ivonne Stienezen** foto-impressie www.veeteelt.nl

De markante tentstal op het erf van Sako Vandermeer (43), zijn vrouw Wiekie (42) en hun zes kinderen valt op vanaf grote afstand in het licht glooiende land van Zuid-Dakota in de Verenigde Staten. Toen de van oorsprong Nederlandse melkveehouders negen jaar geleden in het plaatsje White neerstreken, was hun erf alleen een bouwkaavel. De keuze voor de stal was dus helemaal vrij.

Vandermeer koos bewust voor de tentstal vanwege het licht en veel frisse lucht. 'Deze stal was wel tien procent duurder om te bouwen dan een stal met een houten frame, we hebben dus niet voor de goedkoopste optie gekozen', vertelt Vandermeer. De stal van 13 meter hoog, 200 meter lang en 35 meter breed huisvest 620 koeien. In de koude wintermaanden doen de koeien het goed in deze stal, maar op hete dagen in de zomer gaan alle koeien bij elkaar staan. 'Dat is het enige minpunt van deze stal. Ik heb geen idee waarom ze dat doen', verklaart Vandermeer. In een andere stal staan nog 140 melkkoeien, de droge koeien lopen buiten. De veehouder koos voor zand als boxbedekking. 'De koeien hebben dan altijd een

mooi zacht ligbed en lopen niet over een gladde vloer. We hebben nooit problemen met dikke hakken.' De dichte vloer wordt twee keer per dag schoongemaakt met een bobcat, wanneer de koeien naar de melkstal gaan. Ze worden tweemaal daags gemolken in een 2x16 zij-aan-zijmelkstal met rapid exit van Boumatic. 'Zelf melk ik nooit', vertelt Vandermeer. Dat doet zijn personeel, in totaal heeft hij negen medewerkers. Bij elke melking zijn steeds drie medewerkers actief, twee in de melkstal en een derde in de stal.

De koeien geven bijna 33 kg per koe per dag, met een vetgehalte van 4,0 procent en een eiwitgehalte van 3,2 procent. De melk wordt verwerkt tot kaas in de Valley Queen-melkfabriek, de uitbetaling is daarom op basis van het vet- en eiwitgehalte. In oktober dit jaar waren de melkprizen hoger dan ooit. 'Op de melkcheque van begin oktober stond een bedrag van 44 euro per 100 kilogram melk.'

Dagelijks insemineren

'We hebben niet de hoogste productie, maar over de gezondheid en de vruchtbaarheid van de koeien mag ik niet

klagen', stelt Vandermeer. 'De pregnancy rate is 27 procent, het streven is boven de 20 procent.' De pregnancy rate is het percentage van de koeien die drachtig mogen worden en dat ook daadwerkelijk worden, een kengetal dat in de VS veel wordt gebruikt. 'Bij de stierkeuze let ik het meest op eiwitproductie, beenwerk en uiers. Samen met mijn adviseur van Genex CRI zoek ik twee keer per jaar een aantal stieren uit die we gaan gebruiken. Op dit moment heb ik de genoomstieren Cabriolet, Jayden, Jitterbug en Radisson in het vat zitten. Elke maand komt de adviseur om de koeien te beoordelen en te kijken welke stier het beste past.'

Genex verzorgt ook het insemineren. Elke morgen komt de inseminator. 'Alle koeien krijgen we op het kruis. De koeien waarvan het krijt verdwenen is, zijn besprongen en dus tochtig. Die worden dan geïnsemineerd.'

De koeien worden gehouden in vier groepen. Naast een hoge- en een lageproductiegroep is er een groep met verse koeien (tot drie weken na afkalven) en een groep met vaarzen. Alle vaarzen blijven hun eerste lactatie in die groep, ongeacht de pro-

De markante tentstal is al van veraf zichtbaar

Het personeel verzorgt het melken

De koeien liggen comfortabel in zandboxen

Sweet Bran is onderdeel van het rantsoen

ductie. 'Ze hebben dan minder last van competitie met de volwassen koeien.'

De kalveren worden tot een leeftijd van een half jaar zelf opgefokt. De eerste twee maanden zitten ze in individuele iglo's zonder uitloop, daarna zitten ze in groepshokken. Als ze een half jaar oud zijn, verhuizen ze naar een opfokker. Een maand voor het afkalven komen de vaarzen weer terug op het bedrijf. De gemiddelde afkalfleefijd is 23 maanden. 'De opfok gaat heel goed, dus ik bemoei me daar niet zo veel mee. Ook niet met de jongste kalveren, daar zorgt mijn vrouw voor.'

Koude winters

In Zuid-Dakota loopt het groeiseizoen van half april tot half september. De zomers zijn warm en de winters koud, met temperaturen tot -30 graden Celsius. 'Tussen eind december en half februari komt de temperatuur niet boven het vriespunt.' Ondanks deze lage temperaturen lopen

de droge koeien altijd buiten, ook in de winter. 'In de winter maak ik wel een windbreker voor ze van strobalen. En dat gaat goed.' De koeien lopen op een perceel van acht hectare, dat is het enige grasland op het bedrijf. 'Deze regio is niet geschikt voor blijvend grasland. Het groeiseizoen is kort, de goede grassen overleven de winter niet.' De melkgevende koeien krijgen dan ook geen weidegang.

Vandermeer verbouwt wel zijn eigen mais, hij is tevreden over de oogst van dit jaar. 'We hebben ruim 200 hectare mais geoogst, het paste niet helemaal in de sleufsilos. Er kan zo'n acht- à negenduizend ton in de sleufsilos, maar we moesten er nog een bultje naast maken.' Naast mais krijgen de koeien luzerne- en grashooi, Sweet Bran (een soort maisgluten) en een eiwitbrok.

Tussen het voer

Het is inmiddels negen jaar geleden dat de familie Vandermeer neerstreek in

White. 'Daarvoor hebben we negen jaar gewerkt op het bedrijf waar ik tijdens mijn schooltijd stage heb gelopen, in Oregon, eerst vier jaar in loondienst, daarna vijf jaar in maatschap.'

Toen was de tijd rijp om een eigen bedrijf te beginnen. 'Er werd in die tijd veel reclame gemaakt voor South Dakota om een bedrijf te starten. Toen we gingen kijken, leek het ons een prima plek. We zitten hier midden tussen het voer en de melkprijzen zijn goed.'

Wat betreft de toekomst wil Vandermeer langzaam uitbreiden. 'Ik ben al begonnen met wat meer jongvee aan te houden. We gebruikten voorheen een angustier op de pinken als ze na twee keer insemineren niet drachtig waren, dat doen we nu niet meer. Nu insemineren we tot vier keer voordat we een vleestier gebruiken.' Vandermeer is al bezig met de bouw van een kalverstal en overweegt om over twee jaar de stal te vergroten. 'De vergunning hebben we al.'

Veel licht en frisse lucht kenmerken het stalklimaat van de tentstal

